

1927

ZBORNİK

DECEMBER

Katoliška knjigarna v Gorici

ima v zalogi sledeča italijanska bogoslovna, homiletična in asketična dela:

- Albers.* Manuale di Storia Ecclesiastica, 2 zvezka v obliki velike osmerke (8°) L 35.—
- Ambrogio (Sant).* Gli scritti sopra la verginità (1921), v. 24° . . . » 8.—
- Andenna.* Brevi Vangeli per tutte le Domeniche, v. 8° . . . » 16.—
— I Vangeli per tutte le Domeniche, v. 8° . . . » 9.—
- Aurelii Augustini (S.)* Confessionum libri XIII, v. 16°
— Meditationes, Soliloquia et Manuale, v. 16°
- Avancino.* Vita e Dottrina di N. S. Gesù Cristo, 3 vol. v. 16° . . . » 25.—
- Avancinus.* Vita et doctrina D. J. C., v. 16° » 10.—
- Avvertimenti di S. M. Maddalena de' Pazzi,* v. 16° » 1.20
- Badii.* Institutiones Iuris Canonici.
Vol. I. Introductio, Normae Generales etc. vel. 8° . . . » 16.50
Vol. II. De Rebus, vel. 8° . . . » 20.—
Vol. III. De Processibus (v tisku)
— Ius Canonicum comparatum, vel. 4° » 55.—
— Il Diritto Ecclesiastico Italiano ecc., v. 8° » 10.—
- Baudrand.* L'Anima Penitente, Letture sulle verità eterne, v. 16° » 2.—
- Baunard.* Vita di Federico Ozanam dalla sua corrispondenza, vel. 8° » 10.—
- Berteu.* Brevi Meditazioni per tutti i giorni dell'anno, v. 16° . . . » 7.50
- Biblia Sacra* vulgatae editionis... editio emendatissima, 1917, 5 zvezkov, v. 32° » 35.—
— Vetus Testamentum, 4 zv. vel. 32° » 30.—
— Novum Testamentum, 1 zv. vel. 32° » 7.—
- Boggio.* Magister Parvulorum, ossia Vade mecum del Catechista per la spiegazione del Catechismo, v. 8° . . . » 8.—
— Omelie I. Omelie sui Vangeli delle Domeniche, v. 8° » 8.—
— Omelie II. Omelie su 52 Vangeli scelti con un'appendice di undici Omelie sulla Passione di N. S. Gesù Cristo, v. 8° . . . » 9.—
- Bonacina.* Storia Universale della Chiesa Cattolica durante il Pontificato di Leone XIII, v. 8° » 18.—
- Botti.* I fanciulli a Gesù. Esercizi per preparare i fanciulli alla I Comunione, vel. 8° . . . » 5.—
- Buetti.* L'adorazione alla SS. Eucaristia. = Raccolta di oltre 1000 esempi eucaristici, v. 8° zv. I » 19.—
id. id. zvezek II . . . » 25.—
Oba skupaj » 40.—
- Canonico.* Della Imitazione di Cristo, v. 32° » 6.—
id. id. vezano v platno » 8.50
- Centurione.* Omelie brevi e popolari per tutte le Domeniche dell'anno vel. 8° » 8.—
- Cerri.* La Regola del Terz'Ordine Francescano, vel. 8° . . . » 3.50
— La Disciplina del Terz'Ordine Francescano, vel. 8° » 7.50
— Il Terz'Ordine Francescano e la Giurisprudenza ecclesiastica, vel. 8° » 2.50
- Coletti.* Via sicura per salire al Cielo, v. 16°, vez. v platno » 8.—
— La miglior maniera per fare il ritiro mensile, v. 32° . . . » 0.60
- Compendio di Storia Ecclesiastica,* vel. 8° » 6.—
- Conferenze sociali,* vel. 4° . . . » 12.—
- Denifle.* Vita sopranaturale, v. 16° » 10.—

Z B O R N I K

SVEČENIKOV SVETEGA PAVLA

Ivan Rejec:

Ob novem letu.

Že 25 let nanaša moja duhovska služba, da premišlujem in za vernike obravnavam evangeljske odstavke božične dobe. Ne vem, ali je le vtisk iz omejenosti in vse požirajoče pozabe, ali je res, da se mi letos globlje in živeje kot kedaj prej razkriva tista stran teh evangeljskih kosov, ki opisuje, kako sta se takoj ob prvi zori mesianske dobe ostro zadela in borbeno spoprijela Kristusov nazor in načrt o božjem kraljestvu — pa izpačeni nazor duhovskih in posvetnih voditeljev judovskega naroda. Kristusovo božje kraljestvo prihaja tiho in skromno, v vrednotah vere in milosti ter išče najprej vstopa v pripravljena srca. Zato se glasi pridiga Janeza Krstnika: »Delajte pokoro, zakaj božje kraljestvo je blizu«. Judovski voditelji pa sanjajo o posvetni zunanji moči in veličini mesianstva, zato odklanjajo nezatnega »Nazarenca«. Ti nasprotji se v letih Jezusovega javnega dela bolj in bolj zaostrujete, dokler se katastrofalno ne spopadete veliki teden ob Jezusovih nastopih in govorih pred narodnimi voditelji in judovskimi množicami v templju. Žarišče Jezusovega nastopa je pač njegova izjava pred Pilatom: »Kralj sem, a moje kraljestvo ni od tega sveta«; bistvo nasprotnega stališča pa je povzeto v napisu na Gospodovem križu: »Jezus Nazarenec«. Da, to je bila tragična krivda Odrešenikova, da se ni postavljaj kot ugleden in bogat Jeruzalemčan, marveč je prišel kot ubog in skromen Nazareneec! »Kako more iz Nazareta kaj dobrega biti?«

A vendar ta skromni Nazareneec tako kraljevsko samosvetno napoveduje: »Zaupaj, mala četa! Zakaj Vašemu Očetu je ugajalo, da Vam dá kraljestvo. Zato pa: »Iščite najprej božje kraljestvo in njegovo pravico in vse drugo se vam bo

navrglo«. Te besede so kristjani prvih vekov, kakor nikoli več pozneje, do pičice natančno vzeli: vse težnje so obrnili na religiozno prerojenje in obnovo sveta; in res, v treh stoletjih jim je povrh pripadlo še državno, socialno in kulturno vodstvo Evrope in sosednjih ozemelj.

Zato se mi ne zdi zlovešče, marveč z vidikov, ki sem se jih dotaknil, rajši blagonosno, kar mi je pravkar pisal vrl naš delavec: »Način našega dela je po sili razmer tih, podroben, obrnjen na notranjost«. Jaz bi dostavil: delo je za božje kraljestvo in skozi to za ostale dobrine, po katerih naravno nujno težimo. Ta delovna pot je v zgodovini božjega kraljestva že ponovno sijajno izpričala trajen in popoln uspeh. Nikomur ni Odrešenik te poti nujneje vsiljeval kot judovskemu narodu: »Jeruzalem, Jeruzalem! Kolikrat sem hotel zbrati tvoje otroke, . . . a ti nisi hotel«. Judje se niso hoteli zbrati h Kristusu, marveč so zavrgli njega in njegovo kraljestvo, zato so pa čez par desetletij bili še ob tempelj, ob dom in domovino.

Te očitne resnice v okviru naših razmer bi morali predvsem preudariti naši liberalni krogi, kateri še vedno hočejo držati neke postojanke mimo Cerkve ali celo proti Cerkvi. To je naši celoti le v škodo in ovira končni uspeh.

A če obrnemo na liberalne vrste pogled brez preduverjenja, nam tudi pride marsikatero spoznanje. V dobi našega narodnega preporoda so si bili liberalci skoraj sceloma osvojili dva stanova: učiteljski in trgovski, da ne govorim o laiški akademski inteligenci. V vrstah te poslednje se je v zadnjih desetletjih enotnost liberalnega mišljenja močno zrušila: krščanska in socialistična smer trajno napreduje; učiteljstvo nam je malone pobrala višja sila; trgovstvo je ostalo, kar je bilo. Iz teh podatkov iz-

haja za nas nauk, da bomo morali obracati pažnjo nele na duhovski in kmečki naraščaj, ampak tudi na učiteljski, trgovski in obrtniški; zakaj tudi ti stanovi niso nič manj važni v zdravem organizmu božjega kraljestva.

Ta dejstva so očitna, a zame postajajo ob spremenjenem našem socialnem položaju še bolj plastična. Ne smemo jih trajno zgubiti iz pogleda, vendar so za nas duhovnike trenutno bolj važne nekatere druge spremenjene okoliščine in odtod izvirajoče naloge.

Najgloblje so zarezale v naše področje menjave v šoli. V zadnjem članku sem poudarjal, da moramo proučavati vprašanje šole doma in na tujem. Vzor nam mora biti krščanska šola, ki bodi člen v organizmu cerkvene občine. Ponovno se obračam na »Zbor«, naj bi skušal sprožiti in sestavno urediti proučevanje tozadevnih postav v Italiji in v inozemstvu. Poučno bi za nas bilo dobro poročilo o tem, kaj so v cerkvenem šolstvu storili naši rojaki v Ameriki, kjer so zorganizirali cerkvene občine s svojimi šolami. Sodim, da bi č. p. Zakrajšek, ko bi ga zaprosili, članka o tem ne odrekel. Gledé domačih italijanskih razmer *bi morali iskati stika z delom katoliških Italijanov za svobodno šolo*, hkrati pa tudi skušati spoznati, kakšne vzore imajo katoličani drugih narodov in kakšna pota ubirajo njim naproti. Tako razučevanje seveda ne velja temu trenutku, a je nujno potrebno, ako naj bomo junak, ovladati nove naloge, ki utegnejo vstati v novih okoliščinah. Kdor bo tačas vprašanju več in bo imel za sabo kolikor toliko poučeno občinstvo, on bo voditelj ali bo vsaj mogel znatno vplivati na tvoritev novih oblik. »Čolnič« bi bil temu vprašanju pred ljudstvom najpripravnejši glasnik.

A tudi praktičnega dela za ta trenutek ne moremo opustiti. Marsikje, tako sem slišal povedati, utegnejo biti otroci v novi šoli duhovnikovemu vplivu bolj dostopni kot prej. Izrabimo to ugodnost in večkrat zbirajmo otroke v cerkvi. Res, da je zdaj pozimi mraz, a tem lažje se to godi poletne mesece in o počitni-

cah. Vsaj manjše otroke nam starši radi pošljejo; tiste ure jih bolje pripravimo na sv. zakramente, vpeljemo v liturgijo, (kar se je tako zelo zanemarjalo), ter jim vzgojno podamo biblične zgodbe. Ne pozablajmo, da nam so lahko *Jascelce* pri otrocih odlični pomočnik, zato napnimo vse sile, da jih spravimo vsakomur v roke.

Kajne, da si bo naš ugledni »Zbor« vzel za nalogo, da bo v tem pogledu čim soglasneje dvignil vse duhovniške vrste na enotno delo? Seveda morajo posredovati krajevne konference.

Šoli odraslo mladino je manj lahko nasplošno zajeti. Za dekleta je že mnogokje poskrbljeno z dobrimi kongregacijami ali so kako drugače vezane na cerkveno življenje. Fante je bila doslej v večjem številu zajela le Prosvetna zveza, ki je pa zdaj ob svoje organe, ob društva. Brez dvoma bomo morali iskati novih sredstev, da mladino, posebej moško, navežemo na cerkev. A zopet je treba dveh pogojev, da se bo to naše tako živo pereče vprašanje izdatno posmaknilo nasproti lepšim uspehom. Najprej moramo prositi Sv. Duha, da srca pripravi. Na to me je pred kratkim krepko opozoril č. g. škofijski voditelj Marianske organizacije. Res je: razodeto je in neštetokrat preizkušeno: dokler Sv. Duh ni izvršil svojega pripravljalnega dela, človek zastonj seje in sadi. Zato pa, kadar govorimo o organiziranem delu za božje kraljestvo, nikar nikoli *ne pozablajmo organizirane molitve!* O, le naprej vse molitve čete v delu in boju za božje kraljestvo! In po veljavi občestva svetnikov se pastirji v trpkih puščavah nujno priporočamo vam, ki ste v rodovitnejših krajih, da obilno naklanjajte blagoslov svojih molitev velikim skupnim potrebam božjega kraljestva pri nas. Ni dvoma, da vsak kristjan, ki je v javnem delu, neprestano želi, naj se javne zadeve zopet in zopet in brez nehanja priporočajo Vsemogočnemu.

A poleg molitve treba za vse dobre cilje tudi trdega in smotrenega dela. Ta resnica se tako razločno zrcali na prvih straneh zgodovine božjega kraljestva: v

Apostolskih delih. Za tako delo, sodim, je treba delavcem nekega znanja, pa vzajemnega zaupanja in ljubezni. Prvi apostoli so imeli posebne harizme Sv. Duha, danes ne smemo prezirati niti napredujoče znanosti. Vmes je panoga empiričnega mladinoslovja; celo »fantslovje« se posebe obravnava; v angleškem svetu mu pravijo »boydogy«. Vsem, kateri niso po naravi za take posle zelo pripravljeni, je ta študij silno koristen. Dozdaj je v naši najožji domovini na temelju svetovnega slovstva v tem pogledu največ podajal »Naš čolnič«. Od tam ponatisnjeni članki »Za domačim ognjiščem« res ustrezajo; poznam družine, kjer očetje večer za večerom družini iz te knjige berejo in razlagajo. V čast knjigi in tistim očetom! V novem letu obeta Čolnič v tem področju še napredka. Zato si ga bo skušal vsak skrbni dušni pastir narediti za sodelavce v duhovniji. O prihodnjih počitnicah pa upamo, da doživimo končno tečaj za mladinoslovje, kakršni se drugod že davno vršé in je bil lani napovedan tudi pri nas, a je moral radi nekih ozirov izostati.

Te vsakdanje misli sem si dovolil še enkrat povedati. Vsak dušni pastir, ne dvomim, iskreno želi, da bi se to notranje delo za božje kraljestvo vztrajno vršilo, v pravem duhu, z velikim zaupanjem v moč tega gorčičnega zrna. O vzajemni ljubezni in zaupanju med delavci pa že treba prav posebe spregovoriti.

Važno pismo.

Dragi sobrat urednik!

Ker je stvar, o kateri Ti hočem pisati, zelo važna, Te hočem v tem pismu vzkati. Preberite torej in pomagajte!

Dr. Zdešar in župnik Rejec nam v Zborniku kažeta naše grehe. Ali se zavedamo dovolj, kje imajo ti naši grehi glavni vir? Od tabernaklja smo se preveč oddaljili mi in za nami ljudstvo. Če hočemo torej mi in ljudstvo spoznati

svojo revo in spoznano zdraviti, moramo mi in ljudstvo nazaj bliže k tabernaklju. V ta namen opomnim na tri reči.

1. *Celodnevno adoracijo treba poživiti.* Vi, gospod urednik, ste večkrat v Gorici. Stopite na ordinariat in prosite, naj zopet izide seznam dni in krajev za to adoracijo. Če kake cerkve, v kateri se hrani Najsvetejše, ne bo v seznamu, pomagajmo, da naknadno dobi svoj dan.

2. *Enako treba poživiti bratovščino Sv. R. T.* Zopet Vas prosim, stopite do tistih, ki to bratovščino vodijo, naj pokažejo, da živé in delajo. Kje je razstava paramentov, kje so letna poročila? V središču mora zagoreti velik kres, da se bodo vneli kresovi po deželi. Če srce ne bije, po žilah ne teče kri. Kánoni zahtevajo bratovščino Sv. R. T. v vsaki fari.

3. Mi duhovniki moramo zopet enkrat na *škofijski duhovniški evharistični shod*, kakor smo obljubili po veliki noči leta 1912. Vi, gospod urednik, ki imate veliko postavo, da Vas lahko vsi vidijo, in rezek glas, da Vas lahko vsi slišijo, pokažite se in oglasite, kjer treba, da se naš evharistični shod uresniči.

To troje se mi zdi najpotrebnejše, če se hočemo vrniti pred tabernakelj k Zdravniku, ki bo ozdravil dušne rane nas duhovnikov in našega ljudstva.

Za trud Vas bo plačal Jezus, zahvalim se Vam pa tudi jaz.

Naša mladina.

Cerkvi moramo pridobiti ljubezen in zvestobo mladine, posebej moške. To vsi čutijo, a vsak dan postaja ta naloga težja. Naj mi bo dovoljeno, da napišem par misli o tem perečem vprašanju.

Vzgoja začne z otrokom. Misлити je treba na naraščaj. Zato bomo začeli pri krščanskem nauku. Doslej imamo poleg redkih izjem krščanski nauk še vedno v šoli. V šoli imamo marsikak vzgojni pripomoček. V nekem društvu je preprost fant vzgajal naraščaj. Zdaj ima duhovnik v vasi osem mladih, zvestih fantov. Če si ne bomo znali v šoli vzgojiti na-

raščaja, si ga drugače tudi ne bomo. V šoli jih imaš vsaj enkrat na teden pred seboj. V nekoliko urah jih imaš kakor na dlani. Veš za njih zmožnosti, poznaš vplive od doma, uganeš, ali je še v detinski nedolžnosti, ali pa že misli na greh. Seveda bo treba večkrat obiskati njegov dom. Lepa prilika za obisk! Tu se odkrije marsikaj. Prej si morebiti učenca neusmiljeno kaznoval, zdaj ga boš pogledal — usmiljeno in tvoj sočuten pogled ga bo dvignil. Morebiti dobiš v hiši dobro mamico, teto, sestro. Kaj vse to danes pomeni, ko otrok še brati ne zna. Veliko povojnih otrok je slabotnih, nerazvitih, starši rabijo nasveta in pomoči. Sploh je pa čisto gotovo, da na prižnici vsega ni mogoče povedati in pa da so starši neizmerno hvaležni, če se za otroka zanimamo.

To bo še toliko bolj potrebno, ko se iz šole preselimo v cerkev. Tisti korak bo preizkusni kamen naše katehetske pridnosti. Pouk v cerkvi bo seveda treba organizirati. Duhovnik, ki je v delu osamljen, je negotov in neodločen, posebno zdaj, ko na to še ne bomo navajeni. Poskrbeti bo treba za enoten učni spored. In pa za novo besedilo. Ne kakor da bi učni načrti in katekizmi avstrijskih škofov ne bili več v modi. Ampak zato, ker jih z mladino, ki ne zna brati, več ne zmagujemo. Do takrat bi pa z otroci besedilo s table prepisovali. Tako otroci sami sodelujejo. To se tako obnese, da bi jaz sploh nikdar ne uporabljal katekizma. S tem so tudi starši zelo zadovoljni. Pri takem postopanju sta dve možnosti. Ali razlagaš in besedilo postopoma pišeš na tablo, kakor priporoča Pichler ali pa napišeš besedilo in ga nato razlagaš. Če zvezke strogo nadzoruješ in jih od časa do časa odneseš morebiti celo na dom, da pogreške popraviš in spoznaš razumevanje učenčeve, uspeh pri nobenem učencu ne more izostati. (Mimo grede omenim, da so se tudi prosvetne tekme po društvih le tam izbornobnesle, kjer se je društvenikom snov narekovala po vsestranski in poljudni razlagi in da nam je bilo ljubše, če knjižic niso dobili v roke.) Učenci naj bi si

tudi svtopisemske zgodbe zabeležili v glavnih obrisih.

Važno je, kako se otroci versko udeležujejo. Zanimivo je, da to skoro popolnoma od staršev zavisi. Pa še tako priporočaj v šoli pogosto sv. obhajilo, — če se bo mati bala, da je otrok preslaboten ali da se prehladi ali da ga cerkev ne sme preoblagati, bo vsaka beseda zastoj. Tu je nujno potrebno stopiti do staršev. V zadnjem »Zborniku« je neki sobrat resno poprašal, kako otroci zahajajo k maši. Tudi tu bo isto veljalo. Veliko otrok bo res opravičenih. Naši starši se boje poslati otroka v cerkev v delavni obleki. Pripravljaj sem otroke za prvo sv. obhajilo. V neki družini sta bila dva dečka približno enako velika, eden v prvem, drugi v drugem razredu. »Starejši lahko pristopi k prvemu obhajilu,« pravi mati. »Kupili mu bomo praznično obleko in potem jo bosta nosila oba tako, da bo vsako nedeljo eden pri sv. maši.« Seveda bi lahko tu in tam dopovedali staršem, da za nedeljsko sv. mašo ni potrebna posebna obleka, ali to bi kvečjemu dosegli se zasebno. Mislim, da se ne dogodi tako redko, da marsikdo še velikonočno obhajilo zanemari, ker nima obleke, ker se jih ta predsodek drži še od mladih nog. Važno je, kako se otrok verskega življenja udeležuje. Znani Gustav Mey je v svojih katehezah odmeril posebne ure ravno pobožnim vajam, liturgičnim razlagam in sličnemu pouku. (Mey = Hoch, Katechesen I, Herder 1927.) »Zeigt sich der geistliche Katechet hierin saumselig, so werden die Kinder vieler Gnaden verlustig gehen; sie liegen an der Brust der Mutter und wissen nicht zu trinken.« (o. c. 17.) To po udarja Mey o prvencih in sploh urejuje svoje kateheze tako, da bi katehet otroka v vsaki starosti z mirno vestjo predstavil večnemu Sodniku, če ga ta odpo kliče. Važno je zlasti, kako otrok prejema sv. zakramente. Zdi se mi, da bi lahko ravno v šoli omejili precej poznejših spovedi iz navade, kjer je dosti besed, pa nobenega kesanja in nobene snovi za sv. odvezo, četudi smo skoro gotovi, da je spovedanec grešil. Le tisti

otroci bodo v pogostnem sv. obhajilu vztrajali, ki se bodo za sv. skrivnosti dobro pripravljali. V tem vidim tudi poroštvo za stanovitno zvestobo našega naraščaja. (Seveda je treba za vse to dobro pripravljenih katehez. Zdi se mi, da bi si moral katehet, ki ima veliko šole, dnevno določiti čas za preučevanje katekizma. Čemu bi iskali, kjer nič ni, in zanemarjali, kar nam pritiče po božji in cerkveni postavi.) Vnet katehet bo že pri krščanskem nauku izbiral to, kar bo plodonosnega in apostolsko gorečega pozneje. Če bo mogoče, bo odprl Marijin vrtec. Ali pomniti moramo, da si moramo pri krščanskem nauku vzgojiti otroke za vrtec in ne narobe. V vrtcu se otrok zaposli ob nedeljah popoldne. V vrtcu premaga odpor svoje okolice, da se ne sramuje svetinje. Vrtec privabi tudi nekaj po naravi lahkoživih duš, ki jih vleče zunanost in ki jih svetinja ali zastava ali nastop na odru tudi v resnici rešijo drugačnih vplivov. V vrtcu se goji pravilno in pogosto sv. obhajilo. Vrtec dopoveduje, da je krščanski nauk za življenje in ne le za šolo. V vrtcu se med duhovnikom in otrokom pleto trajne življenske vezi. V vrtcu se otrok navzame vnete pobožnosti do Matere božje. Zadnje je najbolj važno.

Tak bo naš naraščaj, Kadar otrok izstopi iz šole, ga vse zapusti. De Amicis popisuje takega otroka. Rad bi bil fant, pa je še otrok. Za sabo ima otroške igre in norosti, pred sabo skrivnosten svet hrepenenja in ljubezni. Vidi že — kakor za zagrinjalom, žensko, lepo, skrivnostno, ko poljublja otroke, se ozira za fanti, njega pa ne vidi. Tako De Amicis (Furio V). Tako je bilo tudi pri nas z nedorastlim, dokler ga niso za fanta krstili. Vojna pa je to tradicijo prelomila. Mladina nam prezgodaj dozoreva. Zato je treba pri mladini od 14. do 20. leta največje pozornosti. Čisto gotovo je, da se v tej dobi kujejo fantovski in dekliški značaji, ne samo v tej dobi ali predvsem v tej dobi. Prej smo se po društvih veliko trudili tudi s starejšimi fanti, ali čisto naših je bilo tistih zelo malo, če se

nismo zanje že prej zanimali. V vsaki vasi dobiš fantiča, ki pojde za tabo. Tisti fantič ima gotovo prijatelje. V poročilju o Kristusu in Nikodemu zremo, da se Kristus ni bal sinagoge. Če pa je fant v teh letih osamljen, nikdar ne more postati apostol katoliške misli. In koliko gradiva imaš! Opeka, Večna knjiga, Jeglič, Na noge v sveti boj, Mladeničem, Ehrlich, Sv. Cerkev (prevaljska Moh. družba), dr. Jeraj, Ob skrivnih virih, Vzor človek, Terseglav, Zlata knjiga (pisatelj jo ima še v zalogi in ti jo rade volje doloži). Za dekleta smo imeli Jerajevo »Kadar rože cveto«. V Zagrebu je izdal Kniewald »Katoličkima djevojkama«. Potem Mohorjeva družba. Iz doznanstva bi lahko izbral čedne izdelke: Erjavec, Lončar in dr. Uporabne so Gospodarska čitanka, Socialna čitanka. Duhovniki rabimo prijateljev. Ali kadar pojdejo k vojakom? Prijatelji si dopisujejo. Vojaki ne hodijo k sv. maši. Ne slišijo božje besede. Veliko naših fantov pri vojaki ne gre k sv. spovedi. Pa se vprašam: Ali jim kaj pišeš? Ali ti pišejo? Ali si med seboj dopisujejo? Pravzaprav bi jim moral vsak teden poslati nedeljsko pridigo.

Delo, ki raste iz podrobne organizacije duš, velja in ostane. Če ne se lahko vsako leto enkrat priredi veselica s šumnim sporedom, ali organizacija to ni, je le mehanizem. Vse verske organizacije bi morale biti proizvod ne pa pripomoček take notranje zveze duš. Morebiti boš moral dolgo let delati, preden boš otvoril recimo Marijino družbo ali kaj podobnega. Ni pa rečeno, da ne smeš ustanoviti družbe, ki bo tvoje delo začasno le predstavljala, krila, pospešila, pred javnostjo naglasila. Neki župnik misli velikonočne stanovske nauke imeti po večkrat v letu, dokler ne pride do mesečnih. — Več nasvetov smo že slišali v Zborniku: Fantovska romanja, *dekanijske duhovne vaje*. — Če bi zahtevali od naših cerkvenih pevcev vsaj toliko verske vzgoje, kolikor je zahteva cerkveno petje le kot umetnost sama na sebi,

potem bi bilo to izborno mladinsko vzgojno sredstvo. Med nami so ljudje, ki bi nam o tem lahko marsikaj napisali in svetovali.

Brez dvoma pa nam je duhovnikom samim potreba pouka. Ljudske pedagogike se nismo učili in je mlajši tudi ne znamo. Zato smo v dušnem pastirstvu s te strani precej nerodni. Pri nas se le izjemoma dogodi, da se mlad kaplan v svoji prvi službi v teh rečeh več ali manj ne blamira. Od tod tudi tisto tiho gledanje naše duhovščine, tako da je ravno zato naše katoliško prosvetno gibanje tako slabokrvno. Naša katoliška akcija je vprašanje naše duhovščine, ne pa vprašanje nove oblike. V Nemčiji je posemeniških poseben predmet za ljudsko vzgojeslovje. Pri nas si to z velikim idealizmom bogoslovci sami med sabo nadomeščajo. Vsaj o počitnicah bi bili potrebni posebni tečaji. Letos je bil tak na sporedu. Naj bi tisti predavatelji svoje misli vsaj v Zborniku razvili.

Malo nas je in svoje osebnosti bi morali potrojiti, početvoriti. Tudi to bomo storili. V vsaki vasi je kopica bolj izobraženih mladih ljudi. Včasih smo imeli dijaško organizacijo. Pokličite k sebi tiste mlade ljudi. Pa ne zato, da ti bodo prepisovali matrike. Krek se je samo razgovarjal. Jaz bi dajal tudi pismene nauke. In potem pa predavanja ali kaj sličnega. Najhitreje pritegneš človeka, če ga uprežeš. Neki dijak je pripravljaval fante za okrožno tekmo. Razlagal je, kako modro je Bog ustvaril svet. Pod oknom ga je slišala mežnarica. Pa je vzkliknila: »Tako še nobenega misijonarja nisem slišala govoriti!«

Da, v mladini je mnogo heroičnih sil, treba je le, da jih s primernimi sredstvi vzbudimo in k Bogu usmerimo. Individualna pastoraacija fantovskih duš naj naši deželi vzgoji nov rod lajičnih apostolov, ne pasivnih kimavcev, ki jih le vpliv določene duhovniške osebe veže, ampak aktivnih, v Bogu samem in njegovih svobodi zasidranih mož, ki bodo požrtvovalni delavci za kraljestvo božje.

I. Gr.:

Duhovno pastirstvo v Istri.

Staro leto se bliža koncu. Ozrmo se na potek tega leta in vprašajmo se, kako smo napredovali v verskem oziru. Žal: bog moramo priznati, da nismo napredovali, marveč nazadovali, in sicer kar se tiče mladine, posebno šolske.

Namestnik Kristov na zemlji poziva na delo za katoliško gibanje. Narodi, katerim je še kaj do vere očetov, radi poslušajo njegov glas. Napredek je viden povsod, kjer se dela v duhu svete cerkve.

V Istri med Hrvati in Slovenci ne vidimo tega napredka, ker v ljudstvu znane verskih resnic vidno peša. To pa radi pomanjkanja duhovnikov, ki bi popolnoma znali jezik ljudstva in pa radi tega, ker se v šoli uči krščanski nauk v jeziku, ki ga otroci ne obvladajo. In če bi ga tudi obvladali, se za duhovno življenje človeka materin jezik ne more popolnoma nadomestiti z nobenim drugim jezikom.

Po deželi je več šol, ki so zelo oddaljene od župnijskih cerkev. Duhovnik dotičnega kraja ne more pri najboljši volji redno poučevati krščanskega nauka na takih šolah.

In verouk, ki spada za pravo le duhovniku, je prevzelo učiteljstvo. Seveda učiteljstvo temu ni nič krivo, ker so ga časovne prilike k temu prisilile. Mnogi sami čutijo, da s tem čas izgubljajo.

Treba povdariti, da je veronauk najtežji predmet v šoli, katerega še katehet, ki do dobra pozna jezik otrok, težko z uspehom obdeluje.

Kaj pa zamoremo pričakovati v slučajih, ko se učitelj in učenec ne razume ta! Otroci se bodo na pamet naučili nekaj molitvic — in to bo vse. Kje bo pa ostalo razumevanje verskih nauk, kje priprava za sv. zakramente, kjer vzgoja srca na splošno!

Pisati in čitati se bo otrok naučil, toda veronauk se mu bo pa le še bolj odtujil. Pozneje se ne bo brigal za to. Saj vidimo, da še mladina, ki je uživala dobro

vzgojo, ko odraste često zaide s pravega pota.

Obiskovanje službe božje se dostikrat zanemarja, posebno od strani moške mladine. Še hujše bo v prihodnosti, ko sploh ne bodo poučeni o bistvu sv. maše — ali pa le površno!

In katoliška akcija!

Ta mora imeti brezpogojno za svojo podlago temeljit prvi verski pouk. Marijine družbe in sploh katoliška društva so na neki način nadaljevalna verska izobraževališča, kjer se praktično udeležuje verska izobrazba. Kjer pa manjka prvo, ne bo uspevalo drugo, kajti hiša se ne zida na pesku.

Zato vidimo glede katoliške akcije med italijanskim narodom v mestih očisten napredek, česar se mora vsak katoličan le veseliti. Nasprotno pa moramo priznati za Hrvate in Slovence. Vzroke smo povedali.

Zaključek je samo ta le: hočemo li ustanoviti živo katoliško akcijo, se mora vršiti poduk veronauka samo v jeziku, ki ga otroci poznajo iz rojstne hiše. Od tega je odvisen tudi naraščaj duhovskega stanu in njegovo vzdrževanje med ljudstvom. Versko zapuščeno srce ne bo imelo smisla za mašne intencije, ne za vzdrževanje cerkve, kakor tudi ne za miloščino in za druge dobrodnele namešne v duhu krščanske ljubezni.

Quid faciendum rebus sic stantibus!

Ne preostaja nam drugega kot začeti s poukom veronauka v cerkvah, kakor je bilo v nekdanjih časih.

V Istri je bila navada, vsaj med Hrvatimi, da se je v preteklih časih, ko še ni bilo ljudskih šol, poučeval veronauk v cerkvi, in sicer po veliki noči skozi par mesecev neprestano vsak dan. Kjer so duhovnik in učenci čas za to vestno porabili, je bil tudi uspeh. Dasi ni znala čitati, je dobila mladina dober pouk. In ker se je to skozi več let ponavljalo, je znanje verskih resnic tudi ostalo. Sedaj to ni mogoče, ker morajo otroci obiskovati šolo.

Preostaje samo čas o velikih šolskih počitnicah in pa prazniki.

Duhovniki so sicer ob nedeljah in

praznikih z delom preobloženi, kajti večinoma morajo že binirati. Popoldne pred blagoslovom pa bi se našlo za to nekaj časa, izjemno morda tudi pred dopoldansko službo božjo.

Namesto krščanskega nauka ad adultos se bo moral uvesti pouk veronauka za otroke. Moglo bi se to tako urediti, da bodo imeli korist od tega tudi odrasli.

Kjer se je to že upeljalo, se vidi, da otroci radi prihajajo k pouku in tudi odrasli se večkrat zanimajo, kako odgo-varjajo njihovi malčki.

Velika zapreka pri pouku je ta, da mnogi otroci ne znajo čitati in da za Hrvate ni Malega katekizma. Zato se je treba pri poučevanju ozirati na to, da bodo otroci iz kakega malega molitvenika n. pr. Oče naš, ki mora biti seveda za vse enak, tudi čitali v z b o r u sv. maše, spovedne in obhajilne molitve, litanije itd. Tako se da vsaj nekaj doseči.

Sicer bo pa vsak posamezni duhovni pastir najbolje vedel, kaj bo v podrobnostih prikladnejše v njegovem delokrogu.

H koncu »Zborniku«: Vesele božične praznike in srečno novo leto!

Kako bomo širili katoliški tisk.

(e—i i)

Vsi zadnji papeži, od Pija IX pa do današnjega svetega očeta, so poudarjali veliko važnost tiska in so ponovno opozorili na dolžnost nas duhovnikov, da širimo katoliški tisk. Pri nas je ta naloga še pomembnejša, ker je tisk, ki ga imajo liberalci v rokah, zelo razširjen: od dnevnika Edinosti spodtekljivega malo moralnega mesečnika »Našega glasu«, od liberalne Istarske Riječi pa do mesečnika »Ženski svet«, ki je parkrat zagovarjal antikrščanske nauke in ki se tiska v naravnost neverjetno veliki nakladi 14.000! Proti tej poplavi postavimo jez v znamenju katoliškega tiska. Kako ga bomo širili?

I. Določimo si tri dobe ali dneve za širjenje tiska: prva doba za širjenje dobre knjige (Mohorjeve); druga doba za širjenje katoliških mesečnikov (Naš čolnič, Glasnik Srca Jezusovega, Bogoljubna, Katoliških misijonov itd.); tretja doba za širjenje političnega tiska, ki stoji na katoliški podlagi. Ta trojna razdelitev omogoča sistematično organizacijo dela in olajševalno razdeljuje bremena ljudstvu.

II. Kako bomo tisk širili? Samo od vasi do vasi, od hiše do hiše. Sami ali pa po zaupnih osebah, ki morajo imeti delo krog natanko razdeljen. Čim manjši delokrog pride na osebo, tem intenzivnejša bo propaganda.

III. Odkar smo italijanski državljani, se je v naše kraje naselilo mnogo Italijanov, ki so vsi — vsaj po rojstvu — katoličani: so to uradniki, trgovci, orožniki, miličniki. Tudi ti imajo dušo, za katero je Jezus Kristus prelil svojo dragoceno kri, za vse moramo skrbeti. Tudi glede na tisk. Zato bomo širili dobri tisk tudi med vernike italijanskega jezika. Imamo mesečnik »Madonna di Barbana«, imamo mesečnik svetogorskih in kostenjeviških očetov frančiškanov, nadalje ilustrirani tednik »Pro Familia« in prav dobre časopise za vse stanove, ki jih izdaje zaslužna družba »Casa Editrice Card. Ferrari« v Milanu (114), via Santa Sofia 5, za otroke, za fante, dekleta, žene, družine itd. Z dopisnico prosite, naj vam pošljejo »numero di saggio dei giornali della vostra Società«.

IV. Pa porečete: »Denarna kriza je, družine nimajo denarja.« Naj naroče časopis dve, ali več družin skupaj. Ali pa naj plačajo naročnino le za pol leta.

V. Dobre organizacije za širjenje tiska ne izvedeš, dokler ne boš imel posebne knjigo s polami, v katerih vodiš pregled o tisku v tvoji duhovnji.

VI. Sobrat, zapomni si: Kolikor storiš za dober tisk, toliko boš storil dobrega za katoliško stvar, za Cerkev, za neumrljive duše!

Gospodarske zadeve.

Povračilo denarja za rekvirirane zvonove.

Nekatera cerkvena oskrbnišтва so za zvonove, ki jih je bivša monarhija rekvirirala, prejela zvonove od italijanske vlade. Sedaj razpošilja komisariat v Trevisu opomine, da se vrne denar, ki so ga cerkv. oskrbnišтва prejela za zvonove.

In praviš: Ta le opomin mi je danes kar sapo zaprl. Denarja ni, mizerija, jok povsod, pa še tak opomin! Prosim Te, kaj mi je storiti? —

Odgovor: *Kot upravitelj moraš biti gospodar in odgovornik za vse cerkveno premoženje.* Ni izgovora! Tudi za obveznice vojnega posojila si ti odgovoren. In če nisi še dobil jasne slike o celotnem cerkvenem premoženju, je Tvoja dolžnost, da to čim prej storiš. Odgovornost teži Tvoja ramena. Stvarno priporočam sledeče: obveznic vojnih posojil ne sprejemajo, ker ni še končno veljavnega dogovora med Italijo in bivšo A. O. monarhijo. »Zbor« se je obrnil na poslanca Besednjaka s prošnjo, naj poizve stališče vlade glede vojnih posojil, ki so lastnina cerkva, torej javnih bitij, za katera bi se mogla vlada s vso silo potegniti. Saj je to javno premoženje, katerega varstvo in zaščito bi utegnila vlada prevzeti. — Do sedaj ni še nobenega odgovora. — Komisariat ne sprejema hranilnih knjižic, ampak le gotovino — italijanske lire — konvertirane krone po 60%, ki bi jih moral poslati po kaki banki »Tesoru«, pobotnico pa komisarijatu.

Praviš pa, da denarja ni! Ti lepo sporoči, da je cerkev sirota in če si kaj prejel za zvonove, si nakupil najnujnejše cerkvene potrebščine. Denarja nimam, zato ne morem, plačati, prosim, *pozrite!* — Ali pa: da Ti ne bodo »zaprli sape«, *obljubi*, da boš po možnosti vračal v letnih obrokih, ki naj bodo sorazmerni z dohodkom Tvoje cerkve. Če ima cerkev premoženje, se smejo vknjižiti ali cerkvene dohodke (prebitke) zajeti, kakor so Ti sporočili.

Onim cerkv. oskrbništvom, ki nimajo še zvonov, sporočam, da jih ne dobe, dokler ne zadosté zadnji okrožnici komisarijata. F. Š.

Cerkvena vojna odškodnina.

Na mnoga pisma, ki prihajajo »Zboru« glede uravnave in izplačila vojne odškodnine, oziroma rekvizicij — sledeč splošen odgovor:

1. V »Zborniku« so upravno (administrativno) bila že vsa splošna in posamezna vprašanja rešena. Treba samo »Zbornik« pazljivo čitati!

2. Kdor »Odgovorov« ne razume, oziroma ne more aplicirati na svoje razmere, naj se obrne na »Zbor«, ki je dolžan, da s obratom pomaga iskati njihove pravice.

3. Glede zvonov: zvonovi, ki so bili v vojnem ozemlju odvzeti, se brez drugega nadomestijo. Rekvirirani zvonovi pa po serijah. Ne poslušajte lajkov, ki vam pravijo, da ne bomo nič dobili! Držati se je pa treba zadnje okrožnice komisarijata v Trevisu, kjer je natančno določeno, pod kakimi pogoji se vrnejo zvonovi. Okrožnica je bila v izvlečku objavljena v »Zborniku«.

4. Glede *altarnih slik* ali *kipov* določa komisarijat sledeče:

a) Ordinarijat naj doloži seznam radi vojne izgubljenih slik ali kipov (glavnega altarja).

b) Če bi pomotoma ordinarijat kako cerkev izpustil iz seznama, naj cerkev oskrbništvu naprosi ordinarijat za spričevalo, s katerim se potrjuje, da je cerkev radi vojnih dogodkov izgubila palo ali kip. To spričevalo pošlje cerkveno oskrbništvu komisarijatu s prošnjo, naj vključi dotično cerkev v svoj seznam.

c) Cerkveno oskrbništvu naj komisarijat tudi obvesti, ali je svoječasno naznanilo izgubo slike ali kipa ali med premičninami ali nepremičninami in koliko je naznanjeno sliko v prošnji cenilo. Komisarijat je določil, da nova altarna slika ali kip ne sme presegati svote 6000 lir. F. Š.

Še en odgovor.

Poslal si mi odlok, s katerim Ti je finančna intendantca v Trstu odbila vojno škodo na tvoji cerkvi z motivacijo, da spada škoda med avstro-ogrske rekvizicije. Vprašaj: kaj naj storim?

Odgovor: Nisi sam, ki se mu tako godi, imaš še precej takih socios dolorum. Zato se temu postopanju nič ne čudi. — V vojno škodo spadajo samo poškodbe, ki so bile povzročene *direktno* radi vojnih dogodkov. Teh pa pri Tebi ni bilo. Zato je opravičeno stališče finančne intendantce, da spada povzročena škoda med rekvizicije.

Imaš enomesečen rok, da vložiš rekurz zoper ta odlok; v rekurz (in pozneje pri ustni obravnavi) moraš dokazati, (razun, če so letalci povzročili škodo z bombami), zato je tudi vsak rekurz brez uspešen.

Ostane Ti druga pot: ako si *pravočasno* prijavil škodo, in o tem sem prepričan, obrni se (najbolje osebno) na finančno intendantco v Trstu s prošnjo, da Ti priznajo povzročeno škodo kot rekvizicijo od strani A. O. Obenem pa moraš

istočasno zaprositi, ako priznajo rekvizicijo, za 70% *predujem*, ki Ti ga izplača država (kedaj?) na račun bivše A. O. monarhije. — Dobro bi bilo, ako greš v Trst, da se oglasiš za svet tudi pri Kmečkem tajništvu v Trstu.

Pogorelci.

Prigodi se, da kje nastane požar, in že hodijo nekateri po milodare za nesrečne pogorelce. Za njimi pridejo čez par tednov, ki kažejo od županstva spričevalo, da so res pogoreli. Zadnji zahtevajo celo, naj se za nje v cerkvi pobira.

V idrijski dekaniji se je sklenilo, da se nikoli ne pobira med službo božjo, ako nimajo od domačega duhovna potrdila in priporočila. Ako ne poznajo domačega župnika, kaj hodijo k duhovnu za pomoč! Podpis in pečat se lahko kako izvije od županstva — navadno je spričevalo že tako pretrgano in zamazano, da se pečat in podpis ne spoznata. Podpise sobratov pa takoj spoznamo. Tako bi se preprečile goljufije in ugled domačega dušnega pastirja bi rasel, če spoznajo, koliko nje gov podpis velja. M. Arko.

Pastoralne pomenki.

Olje za večno luč.

Dragi sobrat! Eno prav nujno prošnjo imam do Tebe. Vem, da jo boš uslišal, ker Te bom prosil v imenu Jezusovem, za Jezusa. Če bi pa ta prošnja prišla pri Tebi na nepravni naslov, naslovi jo na pravi kraj. Ne morem namreč prav natančno vedeti, ali naj prosim Tebe ali Tvojega soseda. Ker je pa več sobratov, katere moram prositi, pošljem kar skupno prošnjo na naš ljubi Zbornik.

Prosim pa olja, oljčnega olja za večno luč.

Med vojsko je Cerkev dovolila za večno luč petrolej (smrdljivec), ker ni bilo dobiti oljčnega olja. Ta spregled je bil dan za čas potrebe. Sedaj se pa olje lahko dobi, saj smo v mejah države, kjer je oljka doma. Oljčno olje imenujejo v tistih krajih, kjer pravijo petroleju smrdljivec, naravnost laško olje. Za nas pač ne velja več tisti spregled iz vojske. In vendar se še v marsikaki cerkvi žge smrdljivec za večno luč. Izgovarjajo se z draginjo. Nekoliko je ta izgovor opravičen, ampak ne dovolj. Saj je tudi

drugo drago. N. pr. obleka, pa le oblečeni hodimo. Ali živež, pa vendar jemo. Prav gotovo tudi na Tvojo mizo pride časih kaj nad prav pravo potrebo.

Pojdiva pred tabernakelj in tam sku-paj obudiva vero, upanje, ljubezen v Sv. R. T. Verujem, da si v tabernaklju Ti, Gospod Jezus pod podobo kruha pričujoč. Upam Tvojih milosti za čas in večnost. Ljubim Te, prav res, ljubim Te nad vse. — Izgovor je izginil, sklep je storjen: za večno luč zopet oljčno olje!

Kako pa sklep izvršiti? Na tri načine se da doseči. Če ima cerkev, naj cerkev kupi. S skrbnim upravljanjem cerkvene premoženja in z varčnostjo se da iztisniti tisti potrošek. — Če cerkev ni ma, naj bi dal duhovnik, ali pa naj bi darovali verniki. Ne vem, ali bi bolj priporočil prvo, ali drugo. Ker si pred tabernakljem tako goreče zatrjeval ljubezen do Jezusa, boš najbrže kar sam hotel dati za večno luč. Ker si v stiskah, boš dotični znesek pristradal. Malo manj kot eno liro na dan si boš pritrgal, pri tobaku, pri jedi, pri pijači, pri časopisih, pri potovanju, pri obleki . . . Za Gospoda Jezusa bo le igračica, da Ti bo to žrtev tudi v gmotnem nadomestil, z obrestmi seveda. Saj se ne bo hotel dati nadkriliti od Tvoje velikodušnosti. In potem v duši, boš že čutil!

V nekem oziru bi bilo pa bolje, če bi se na vernike obrnil. Tako le eno nedeljo, n. pr. prvo nedeljo v mesecu, bi pri oznanilu vernemu ljudstvu pojasnil potrebo in poprosil olja za jetnika Jezusa. Ko boš Ti govoril, si bo Gospod iz tabernaklja izbral poslušavcev, katerim bo na srce potrkal. In čutili se bodo srečne, da smejo prispevati v tako svet namen. Ne vsi, ker v nekaterih srcih ni tako nič ljubezni božje, ker je preveč posvetne, pač pa mnogi, ali vsaj nekateri. Piši mi, če ne boš dobil še več, nego bi zadostovalo. In potem bo Gospod iz tabernaklja rajši blagoslavljal Tebe in Tvoje ljudstvo, ko se za večno luč ne bo več kadil smrdljivcev.

V presvetem Srcu Jezusovem Te kar najlepše zahvaljuje že vnaprej

Tvoji sobrat.

Kako je s postom na dan pred praznikom Brezmadežnega Spočetja?

Pred vojsko smo ga imeli. Sedaj ga nimamo. Pravijo, da je bil obljubljeni post v deželah avstrijskih. Ko je Avstrija razpadla, da obljuba več ne drži. Čudno to! Avstrija je imela pred vojsko dolgove. Ko je razpadla, so prevzele tiste dolgove države naslednice, čeprav v nižji meri. Saj se je tudi pri zasebnem premoženju treba zadovoljiti z manjšim plačilom, če premoženje premalo znese. Obljubljeni post pa da bi bil čisto odpadel! Saj se ni država postila, ampak ljudje. Ljudje smo pa še tu, posta še vedno potrebni in Marijine pomoči tudi potrebni. Kedo nam bo v Zborniku popisal, kako je bilo s tem postom in kako je. Kedo ga je obljubil, kedaj, zakaj, kako? Ali je res odpadel ali ne? Če je, zakaj?

Nagrobnice.

Zelo je razširjena navada, da pri pogrebih in na predvečer vernih duš pojemo nagrobnice. Žal, da mnogi pevovodja nič ne da na besedilo teh pesmic. Da je le pevna pesem, hajdi z njo na grob. Kaj nisi slišal, da so celo peli, »blagor muki — se spočije«. Prva kitica bi še bila. — Primerna je Hribarjeva »Človek, glej dognanje svoje«, če boš zamenjal »dognanje« v »življenje«. Dognanje je le preveč po domače.

»Vigred« se često oglašča na grobeh. Povečini pojo le prvo kitico. Prav nič verskega, nič krščanskega ni v njej. Nič zaupanja, vdanosti, vse je pagansko. »*Tam Boga uživaš*« — lepo, a je vredno naših solz. Če pojo Tvoji pevci »Vigred«, naj bi vedno zapeli tudi nekaj *molitve* kot 2. ali 3. kitico. Morda takole:

*Bog, ah Ti se vsmili,
prosimo Te vsi,
vernim dušam v vica
mir in pokoj daj;
vstvaril si jih Zase,
za nebeški raj,
še za večne čase
srečo vživat daj!*

Na zlog za-se in ča-se zveži polovinko in četrtinko. Širimo res lepe nagrobnice: molitve: Usliši nas, Gospod, Večna luč naj mrtvim sveti (Foerster), Animas fidelium, Beati mortui (za boljše zборе). — Pogrebi so pomembni vzgojni činitelji. Lepo zapeta molitev bo rodila sadove.

—aga—

Cerkveni paramenti in perilo.

»Dilexi decorem domus tuae«, tako pravi svečenik stare zaveze. Ali naj bi mi, ki imamo v cerkvah živega Boga pod podobo kruha, manj ljubil lepoto hiše božje, spodobnost paramentov in perila? Po vojni je mnogo cerkva, ki še danes nimajo perila in paramentov v redu. Včasih se s obratje sprašujejo: Kje bi dobil dobro perilo, dobre paramente? Ali se moramo kam daleč obrniti? Ali res ni doma nobene izdelovalnice? Imamo jo: to je šola v Tomaju. Mladenke, ki hodijo v gospodinjsko šolo, se učijo tudi šivanja perila in paramentov, in to pod vodstvom sestre, ki je prava veščakinja. V naslednjem navedem približne cene za posamezne predmete po valuti v začetku decembra:

A. *Tvarina svila, ozir. polsvila*: mašni plašč, gladek od 200—500 L, vezen plašč od 650 L dalje. Pluvijal od 350 L naprej. Velum za blagoslov 150 L, nebo (kar je tkanine) 1000 L, štola za blagoslov 150 L, za pogrebe 50 L, za spoved 30 L. Plašček za ciborij 30 L, plašček za popotnico 30, antependij z vezenjem 200. Zastave družbene (115×165 cm), vezene z barvanima slikama 800 L. To so minimalne cene; za finejša dela primerno višje cene.

B. *Tvarina platno (koran)*: alba 125 L, roket 100 L. Korporali: (50 cm ali 45 cm na kvadrat) 8 do 10 L, purifikatorij 4 L, lavabo 5 L, altarni prti 60 L, antependij iz tula z belim vezenjem 100 L.

Šola sprejema tudi popravo vsakega cerkvenega paramenta ali perila. Sestre jamčijo za solidno in vestno izvršitev naročil. Naslov zadostuje: Convento, Tomadio, Prov. Trieste. Priporočamo sestre kar najtopleje vsem sobratom!

Mreža v spovednici.

Ritual pravi: »Sedes confessionalis crate fixa ac tenniter perforata inter poenitentem et confessorium sit instructa«. Kako je treba umeti ta »tenniter«? Vzeti leseno desko in jo navrtati s tankim svedrom? Ali vzeti kos pločevine (Blech) in nasekati noter polno drobnih luknjic? Oboje

smatram za zgrešeno. Mreža ima svojo, v stvari utemeljeno, funkcijo in ko to doseže, naj ne postane glupa ovira spovedovanja. Pri spovedi je poleg kesanja in trdnega sklepa najbolj bistvena stvar tajnost. Pločevinaste, z drobčkanih geometričnimi figurami nasekane mreže ovirajo sličnost med spovednikom in klijentom, dajo povod močnejšemu govorjenju, ki se na $\frac{2}{3}$ površine odbija neekonomično in tajnosti nevarno. Po bistvu spovedi mora biti klijent navzoč; telefonska komunikacija ne velja; zato tudi spovedovanja ne pospešuje mreža, ki hoče klijenta nekako utajiti. Poklekne X, pa ne veš ali je starec ali otrok, mož ali ženska. Zakasnelega misijonarja je v spovednici zdramil župnikov pes, ki se je vzpel s taccami do mreže; misijonar ga je pozdravil: Hvaljen Jezus! — Nič! — Kdaj ste bili zadnjikrat pri spovedi?... — Videl sem že prerredke mreže, 80% svetlobe. A več sem videl pregostih, kjer je svetlobe komaj 25%. Imel sem moderno spovednico, ki se je zapirala. Ljudje so jo zelo cenili. A mreža je bila docela zgrešena: s svedrom navrtana deska ovirala je govorjenje. Po Trstu, kjer se spoved površno kultivira, razsaja povsod nesrečni pleh. To je moderna pridobitev z vsemi znaki decadence. Tehnično najidealnejša mreža ostane še vedno stare vrste mreža, zložena v križ iz trioglatih lesenih palčic. Palčice naj imajo 12 mm široke stranice, razdalja med njimi bodi 25 mm. Pri teh dimenzijah dobiš 46% svetlobe. Če hočeš bolj tenko, vzemi dimenzije 10 in 20, manj pa že ne. Trioglate palčice tako v križ sestavljene tudi bolje love govor. Pomecite vse ničevno moderniziranje proč! Če nabavljate moderno spovednico, naj bo mreža po starem. Taka bo popolnoma odgovarjala smislu zahteve, postavljene v obredniku: ovirala bo to, kar nima biti, a ne ovirala tega, kar mora biti.

A. Gabrovšek.

Za liturgični pouk.

Kakor poroča Rivista liturgica (september 1927), je konferenca lombardskih škofov, ki so se sestali v Rho, sklenila priporočiti duhovnikom, naj s posebno pripravo in skrbjo razlagajo ljudstvu sveto liturgijo maše, zakramentov, itd., in sicer naj ponavljajo vsako leto o primernem času, najbolje pred velikimi prazniki, to razlago. Za liturgični pouk dece priporočajo ustanavljanje družb »Piccolo Clero«. Tudi je treba ljudstvo poučiti o manj znanih, bolj izrednih liturgičnih funkcijah. Da se ljudstvo privadi, z umevanjem slediti liturgiji sv. maše, mu je treba pomagati in sicer tako, da

duhoven dá med sv. mašo recitirati najvažnejše liturgične molitve v italijanskem jeziku. Skupaj naj glasno molijo (s poudarjenim glasom, kdor moli naprej, bolj potihoma drugi) »partem non secretam«, vsak zase pa »partes secretas«. Ljudstvo navadimo, da tesno sledi poteku božje daritve in ga naučimo, da opusti vse, kar bi ga odvajalo od sodelovanja pri skupni daritvi.

Posebej je treba otrokom razložiti dele sv. maše, mašno liturgijo, pokazati jim svete posode in oblačila, navaditi dečke in deklice, da glasno v dijalogu molijo svetomašne molitve. Škofje še ukazujejo katehetom, da morajo pri verouku poučevati tudi liturgično petje. —

Kaj pa pri nas? Nekaj smo duhovni v tej smeri že storili. Treba je smotreno iti naprej, vpoštevaje naše posebne razmere. Pri otrocih začnimo. Ob »Jaselcah«, ki so v tem pogledu neprecenljiva pomoč, dajmo tolmačiti otrokom cerkveno leto. Polagoma naj »Jascelce« začno prinašati priproste liturgične sestavke.

Glede razlage sv. maše pa to vprašanje: ali bi ne kazalo, izdati majhno knjižico, v kateri bi bila otrokom razložena sv. maša? In sicer s slikami, ki naj kažejo duhovno opravilo in v isti čas tudi prizor iz božje daritve. Kaj pravijo sobratje na to misel? Če je prava, naj se je kdo loti, če ni, pa jo pustimo. Č.

Orglarska šola.

Ali se je ta zadeva v resnici zgubila v pesku? Izvemo od kompetentne strani, da so se le nekateri dekanati izjavili za orglarsko šolo, proti pa samo eden! Čujte njegove argumente:

1. Cerkve in ljudje so ubožni, 2. v Ljubljani težko izhajajo, ko je večja škofija, 3. najprej treba za duhovski naraščaj poskrbeti. Nasvetujejo: bogoslovci naj se vežbajo, da bodo potem v službi lahko kakega dečka učili; v Gorici naj se napravi kak tečaj za orglavce itd. — Odgovarjam na argumente: Ad 1. Resnica je, da so cerkve in ljudje ubožni, vendar je 10 revnih sobratov, ki imajo borne fare, darovalo po 100 lir, ker jih bogati ljubezen in navdušenje. Revni smo najbolj, kadar nas tlači malo dušnost. Ad 2. V Ljubljani imajo druge razmere, imajo konservatorije, med du-

hovniki doktorje in profesorje glasbe, pa izbornih organistov več kot cerkva. Prav nič nismo hvaležni gospodu, ki je šel tja iskat argumentov, da z njimi pobija našo dobro premišljeno in pripravljeno stvar in tako širi brezplodno in škodljivo malodušnost. V Ljubljani ne čutijo take potrebe in nujnosti kot mi! Ko bi bili ustanovitelji našega Alojzijevišča tako premišljevali in se obotavljali, bi danes tega zavoda najbrž ne imeli. In veste s kakimi kapitali so začeli? Dolg 8000 fl. na Montu za hišo, ki so jo kupili na dražbi, to je bil gospodarski začetek tega zavoda, ki nam je dal do danes že nešteto duhovnikov in drugih kulturnih delavcev. In tako je tudi drugod. Ad 3. Ali ni prav pomankanje duhov. naraščaja najtehtnejši argument za laični apostolat? To pa je tudi ena izmed nalog naše orglarske šole, da vzgoji duhovnikom dobrih pomočnikov. Gledé nasvetov pripominjam: bogoslovci imajo toliko posla z bogoslovnim študijem, da o takem večbanju ni govora. In bogoslovcev je žal zelo malo, še manj pa takih bogoslovcev, ki bi se mogli usposobiti za poučevanje glasbe. V naših razmerah smo pozabili, da je treba tudi v cerkveni glasbi več strokovnjaškega znanja, če nočemo ostati sami diletanti. Če pa sami ne znamo dovolj, bomo zopet vzgajali le diletante. Čas bi bil, da spregledamo in odpravimo iz naših cerkva vsako površnost (diletantstvo). Poglobitve ne zahteva samo veda, ampak tudi umetnost. Katoliška cerkev nas uči, kako je treba skrbeti za cerkvene umetnosti z ljubeznijo in temeljitostjo. Žal moram ugotoviti, da se pri nas na take stvari ne polaga zadostne pozornosti. Ali ste že slišali, da bi danes nastavljali kot ljudskošolske učitelje ljudi brez strokovne izobrazbe? In vendar ne poučujejo v ljudskih šolah posebnih znanosti! Zato je nujno potrebno, da se tudi pouk v cerkveni glasbeni umetnosti izvršuje le smotreno in po kompetentni ustanovi in ne smemo dalje trpeti, da bi ta važni činitelj dušnega pastirstva bil prepuščen slučajno in samovoljno posameznih čeprav

dobromislečih ljudi. Nadaljujmo započeto delo! Kljub vsem težavam moramo udeležiti naše načrte v eni ali drugi obliki! Prijatelji, sobratje, podpirajte našo dobro voljo, Bog nam bo pomagal!
Doktorič.

Upodabljaljoča umetnost in cerkev.

Prejeli smo: Članek o novih potih cerkvene umetnosti v septembrski številki »Zbornika« je prav izvrstno zadel v jedro vprašanja o novi cerkveni umetnosti. Naj tu podam par misli, ki so mi prišle, ko sem razmišljal ob tem spisu:

1. Cerkvena stavba in slike in vsa oprema budi umetniška. To mora biti vodilno načelo. Gospodu, kar je najlepšega. Quantum potes, tantum aude, quia maior omni laude, nec laudare sufficit.

2. »Toda umetnine stanejo« — tako čujem ugovarjati. To ne drži. Za ceno, ki so jo mnogi duhovniki plačali za fabriške in obrtniške slike, bi jim pristni umetniki z veseljem napravili umetnine. Exempla docent! Poznam cerkev, ki je prav neokusno in nič cerkveno poslikana — in to je stalo krog 15.000 lir. Ponudite dobremu umetniku polovico te svote — in vam naslika umetniško pomembne slike, ki bodo pravi spomeniki, pričevalci o izobraženem okusu in časovnem zmislu cerkvenih činiteljev.

3. »Ljudstvo ne razume«. Prvič to ne drži povsem. Pogodi se s slikarjem, naj ti predloži osnutke, preden mu izročiš delo. Toliko kriterija pač ima vsak duhovnik, da presodi, ali bo ljudstvo te slike moglo doumeti. Sicer prepustimo to skrb škofijski komisiji za cerkveno umetnost, ki pazno čuva, da v cerkev ne prodre ekstremno, poskusno blago.

Drugič pa velja to: Ali naj se povsem in povsod ravnamo po slučajnem ukusu ljudstva, ki se je pogosto izkvaril ob šabloni mnogih naših cerkvenih slikarjev, ob tvorniških kipih in obrtnih sladkarijah? Ko je Tizian razstavil v neki beneški cerkvi svojo slovečo sliko Brezmadežne, je ljudstvo burno demonstriralo proti tej »profanaciji cerkve«. Danes vidimo to sliko na podobnicah, v oltarjih, nihče ne vidi več v njej nerazumljive umetnosti. V tem zmislu je res, da cerkev ni namenjena samo za sedaj živeči rod od 20.—80. leta, (ti namreč zdaj sodijo), ampak za celo vrsto

rodov. Umetnina mora biti taka, da bodo ob njej tudi poznejši rodovi versko doživljali.

4. »Za umetnine nimam denarja.« Zakaj pa potem nekateri kar hitijo oddajati slikanje, nakupujejo kipe in opremo? Ali niso zidala gotskih katedral celja ljudstva kar skozi desetletja? Zakaj je pri nas taka sila? Bolje manj slik, bolje v desetih letih eno samo umetnino dati cerkvi — kot pa v dveh letih nakupičiti v njej plažo, prazno po vsebini in obliki. Dixi. X.

Zapiski.

Poziv.

Zbor prosi vse čč. sobrate, naj mu javijo čim preje vsa tista županstva, koja — na podlagi nove občinske postave — nočejo postaviti v občinski proračun stroškov za: cerkvenika, organista, pevovodjo, pevce, meharja, zvonarja in druge cerkvene potrebščine, katere je do sedaj plačevala občina. Zadeva je zelo važna! Sporočila pošljite starosti Zbora.

P. Š.

Slovenske verske knjige v šoli zopet dovoljene!

Kr. šolsko skrbništvo v Trstu je izdalo začetkom novembra t. l. sledečo okrožnico:

»Per disposizione data dal Ministero »d. P. I. con nota 2434 del 13 agosto u. s. »nei libri usati per l'insegnamento del »catechismo nelle scuole alloglotte delle »terre redente il testo nella parte d' »nove di ogni pagina dev' essere scritto »in lingua italiana, e, nell'altra parte, in »tedesco o sloveno, a seconda dei casi.

»Il Ministero in seguito ad un quesito »da me fatto e prendendo in considerazione le ragioni da me esposte, consente che in deroga alle disposizioni impartite con la Nota sopraccennata, ove non sia possibile adottare testi di religione bilingui, l'insegnamento della religione venga impartito nel nuovo anno scolastico 1927-28 con l'uso di libri scritti nella sola lingua materna.«

Il Provveditore: A. Mondino,

Važno navodilo.

Nekateri sobratje, ki so upravitelji večjih cerkvenih posestev, sporočajo, da jih vabijo, naj se vpišejo v sindakat kmetijskih delodajalcev.

Prinašamo odlok tržaškega škof. ordinarijata z dne 22. junija 1927 (Folium Dioec. Tergest. 1927, p. 87), ki jasno določa stališče v tem vprašanju. Odlok pravi:

Parochi aliique administratores bonorum beneficialium ad mentem art. 3 normarum (Regolamento) pro exsequenda lege syndicali dd. 1 Iul. 1926 non obligantur ad inscriptionem in collegium vel syndacatum »datorum laboris«. Hoc sensu etiam R. Ministerium ipsum die 14 Aprilis a. c. praedictum articulum est interpretatum.

Quod autem ceteros sacerdotes speciat, qui sive ephemerides dirigunt sive in scholis publicis docent aliove simili munere funguntur, meminimus omnem talem activitatem subordinari ministerio sacro, quod obligationes syndicales suscipiendas non sinit. Sacrum quippe ministerium, quandocumque prudenter requiritur, praestandum est et in hunc finem sacerdos semper liber esto, independentes et ab omni partium studio alienus, prout dignitatem eius sublimem decet. Non ergo convenit, ut in respectiva collegia inscribatur.

Haec pro notitia et norma ven. cleri, ut una ubique agendi ratio servetur.

Družba živega rožnega venca.

Katoliška tiskarna v Gorici bo še nekaj tednov hranila tiskarski stavek pristopnice k družbam živega rožnega venca. Obsega 4 strani. Prva stran: slika, prostor za vpis rože, lista in pristopa. Druga stran: trije deli rožnega venca. Tretja stran: odpustki. Četrta stran: Pojasnila in kazalo, katero skrivnost naj moli vsak ud vsak mesec. Cena za 50 iztisov 10 lir.

Domač kipar.

Sobrate opozarjamo na akademičnega kiparja Frana Goršeta. Goršé je učenec velikega Meštrovića, kateri ga sam šteje med svoje najboljše

učence. Ko je Goršé razstavil v Trstu nekatera dela, se je strokovna kritika izrekla zelo priznalo o njegovi umetniški sili. V decembrskem »Bogoljubu« je reproducirana »Immaculata«, ki jo je nabavila cerkev v Bistrici. Slika v »Bogoljubu« je ugajala tudi preprostim ljudem. Kolikor je meni znano, je Goršé naredil kip Srca Jezusovega za cerkvi v Vremah in v Klancu. Delal je tudi pri novi cerkvi v Šmarjah pri Kopru; izdelal je načrte za poslikanje te cerkve, kar se pa iz finančnih razlogov ni moglo izvršiti. Goršé prevzema namreč tudi slikarska dela. Sobratom ga v vsakem oziru lahko priporočimo. Njegov naslov je: Fran Goršé, akad. kipar, Trieste, via Cecilia Rittmayer 20. Delavnico ima v šentjakobskem okraju: S. M. Magdalena Zgornja 144. A. G.

Vsem sobratom, sotrudnikom, ki so »Zbornik« zalagali s spisi, naročnikom, ki so ga vzdržali, cerkvenim predstojnikom, ki so ga opogumljali s svojim odobrilo, izrekam prisrčno zahvalo in jim voščim božjega blagoslova v novem letu!

Urednik.

Memento.

Dne 7. decembra t. l. je v Ricmanjah umrl biseromašnik s. Jožef Sancin. Rojen je bil v Dolini l. 1842., posvečen l. 1866., služboval je v Miljah, v Buzetu, na Plavjah, v Ricmanjih, na Rižani, slednjič v Predloki 37 let. Requiem aeternam.

Dne 13. decembra je na Trsatu umrl sobr. Ante Štemberger, vpokojeni župnik tržaške škofije. Rojen je bil l. 1863. v Jelšanah. Služboval je na mnogih krajih. V Trstu je pri Novem sv. Antonu ustanovil Dekliško Marijino družbo, ki še zdaj dobro deluje. Takrat je izdajal tudi svoj časopis »Svetilnik«, l. 1919. je moral zapustiti svojo službo in je prevzel župnijo Sv. Matej na Kastavščini (v Jugoslaviji). »Njegova dela so šla za njim.« Requiem.

*Izdajatelj: Zbor svečenikov sv. Pavla.
Oblastvom odgovarja: Stanko Stanič.
Tiska: Katoliška tiskarna v Gorici.*

VSEBINA

VII. LETNIKA.

	Stran		Stran
Dogmatično in ascetično gradivo.		Pastoralne, misijske in gospodarske zadeve.	
Dr. Franc Grivec: Nauk o cerkvi s posebnim ozirom na potrebe naše dobe	1	Jan. Ev. Kalan: Intenzivna mod. pastoracija	66
— : Častimo apostola edinstva!	17	Mons. Mih. Arko: Nekaj spominov iz šole 81, 100	100
Dr. Anton Zdešar C. M.: Domine ad quem ibimus?	46	— : Uradne ure v župni pisarni	142
— : Anemija našega krščanstva	61	— : Spomini iz pastirstva	161
— : Praviri krščanske anemije	77	Dr. Ant. Zdešar, C. M.: Mis, misel med nami	133
— : Naša krščanska plitvost	97	J. Grašič: Duhovno pastirstvo v Istri	163
— : Naša zanemarjena volja	149	Kraševc: Dušno skrbstvo za mladeniče	153
— : Ah, pomlad je šla	158	Ant. Komlanc: Kerkovo središče	152
Mons. Mihael Arko: Govor o evharistiji	29	Dr. Ant. Mahnič: Camera caritatis	7
J. C.: Budimo optimisti!	53	Virgil Šček: Za ljudsko petje v naših cerkvah	11
Ivan Rejec: Organizirana ljubezen	62	Ivan Kovačič: Šivilje in nespodobna noša	21
Franc Švara: Zajednica S. J. — organizacija	169	J. D.: Pogodba s cerkovnikom	23
I. Nat.: Blaženi Andrej Hubert Fournet	52	Vinko Vodopivec: Orglarska šola	35
Stanko Stanič: Tristoletnica Jak. B. Bossueta	93	— : Anketa o orglarski šoli	22, 39, 55, 86
Kulturno gradivo.		Jos. Fon: O najemniških pogodbah	40
Jan. Ev. Kalan: Skrb za naše izseljence	32	A. K.: Ut omnes unum sint!	49
— : Izseljeniško vprašanje	80	— : Skrb za doslužene duhov. v Ameriki	166
Ivan Rejec: Katoliško prosvetno delo	5	R.: Moč Marijine družbe	44
— : Za našo slovenščino	87	Fr. Švara: Odgovori na vprašanja	74
— : Duhovnik in »Prosvetna zveza«	48	— : Poglavje o prehrankih	75
— : Razglejmo se!	159	— : Nabiralnik za misijone	73
Stanko Stanič: Opomnje k »Ženskem svetu«	99	— : Unjo apost. saec. sacer. 8, 38, 50, 65, 154	154
— : Naš delež pri razvoju slov. cerkvene nega slikarstva	164	— : Pastoralni pomenki	102
— : Zlatomašnika kneza in nadškofa Sedeja skrb za duhovski naraščaj	128	— : Ljudski misijoni	39
Dr. Josip Mantuani: Knez in nadškof dr. F. B. Sedej kot kulturni činitelj v svoji škofiji	110	Fr. Švara: Zvonovi	41
P. Hugolin Sattner: Knez in nadškof dr. F. B. Sedej in cerkvena glasba	115	— : Orgle	42
Goritiensis: Pastirski listi kneza in nadškofa dr. F. B. Sedeja	118	D.: Moli lepo	51
Alojzij Novak: Dr. F. B. Sedej — profesor	124	Neacet: Tera ordinem!	51
Dr. p. Avguštin Kostelec, S. O. Cist.: Stiški spomini na nadškofa Sedeja	126	— : Duhovni svetovalci v društvih	52
Marijan Marolt: Pota in naloge cerkvene umetnosti	137	— : Iz prakse	52
X.: »Vendar bodi Mahniču odpuščeno!«	18	— : Naša velika dolžnost	64
A.: V obrambo naših velikanov	36	— : Za mesec presvetega Srca	84
Ivan Rejec: Ob novem letu	173	— : Misijonsko zborovanje	104
		— : Sprejemnica za bratov. Rož. venca	9
		— : Časniki in pohujšanje	10
		J. D.: V cerkvah pozimi leseni podi	11
		Naturza: Sv. Frančišek Sal. kat. pisatelj nebeški zaščitnik	11
		— : V Mahničevi šoli	1
		— : Duhovnik in adoracija	20
		— : Imejmo odprte cerkve!	21
		Fr. Švara: Cerkevna odškodnina	24

	Stran
V. Šček: Naša verska učna knjiga	103
— : Katehetski vestnik	144
— : Za duhovski naraščaj	25
— : Sobrat, kako pri tebi?	43
K.: Nekaj dvomov o humeralu	91
Neascet: Važno pismo	175
— : Naša mladina	175
— : Kako bomo širili katoliški tisk	179
J. Grašič: Duhovno pastirstvo v Istri	178
F. Švara: Povračilo denarja za rekv. zvonove	180
— : Cerkvena vojna odškodnina	180
— : Še en odgovor	181
Mons. Mih. Arko: Pogorelci	181
Neascet: Olje za večno luč	181
— : Nagrobnice	182
— : Cerkveni paramenti in perilo	183
A. Gabrovšek: Mreža v spovednici	183
Č.: Za liturgični pouk	183
D. Doktorič: Orglarska šola	184
X.: Upodabljavača umetnost in cerkev	185

Razno gradivo.

Stanko Stanič: Razgled po svetu 15, 26, 57, 166	166
Naturza: Pismo uredniku	13
V. Šček: Vlaga in revmatizem	13
Fr. Švara: Josephsverein	55
Ivan Mercina: Zvonovi v Podragi	56
— : Pojasnilo glede livarn	106
Fr. Švara: Odgovori na vprašanja	74
— : Zvonovi	106
Ivan Reščič: Iz Misijonske zveze	59
— : Mnenje sobratov	14
— : Listnica uredništva	16
— : Zakaj	25
— : Lani navzdol — letos navzgor!	28
— : Par navodil glede društvenega dela	44
— : Apostolstvo sv. Cirila in Metoda	60
— : Ko sem bral februarški »Zbornik«	60
— : Nabiralnik za misijone	75
— : Na misijonskem zborovanju	85
St.: Anno Domini	94
— : Alojzijejev jubilej	95
— : Drobiž	95
— : Zapiski 107, 146, 155, 170, 185	185

»Zbor« in konference.

	Stran
— : Knjiga za šolski pouk o verstvu	12
Jos. Fon: Črniška dekanjska konferenca	24
— : Iz »Zbora«	65
— : Dekanijska konferenca v Tomaju	73
— : Izjava	74
— : Iz »Zbora«	91

Knjižne novosti.

Kat. knjigarna v Gorici: Tri ure češčenja	14
I. S. Baar: Križev pot	10
Filip Terčelj: »Naš Čolnič«	28
Al. Filipič: Ljudsko petje	43
St. Premrl: Cerkveni glasbenik	58
St. Stanič: Marija v senci naših dni	58
Prosvetna zveza: Zrna	58
Fr. Bevč: Naš glas	59
Biskup Srebrnič: Na obranu čest. sv. običaja Jaselce	75
— : Jaselce	76
Ant. Mrkun: Alkoholno vprašanje	92
— : Misijonstvo doma in na tujem	145
Dr. Linus Bopp: Das Jugendalter u. sein Sinn	145
Dr. Josip Jeré: Manete in dilectione mea	155
Dr. T. Toth: Bildung eines jungen Menschen	155
Viktor Steska: Slovensko slikarstvo	172
Dr. M. Opeka: Večna knjiga	172
Viktor Kopatin: Pasijonski molitvenik	172

Personalialia.

† Milko Šašelj	14
† Josip Stržinar	25
† Anton Čok	42
† Josip Vrbka	44
† Franc Marinič	94
† Franc Cvejn	156
Ex ordine Melhisedech	152
† Jožef Sancin	156
† Ante Štemberger	186

Pesem.

M. Elizabeta: Ob zlatomašni slavi	109
---	-----

JASELCE

VERSKI LISTIČ ZA OTROKE

bodo v novem letu stale
dvajset stotink
za zvezek. Za celo leto 2-40 liri

Naročite jih pri upravi:

Katoliška tiskarna
Gorica - Riva Piazzutta 18

JOSIPINA PODGORNIK

RESTAVRACIJA CENTRAL

v GORICI, CORSO VERDI 32

Se priporoča p. t. rojakom. — — —

Andrej Mavrič

Gorica, Gosposka ulica št. 3

Bogata izbira domačega in inozemskega sukna. — Velika izbira kožuhovin. Lastna krojačnica moških in ženskih oblek.

Naša
zavavevalnica

L' Union

se nahaja v Gorici
ulica Barzellini 2.

A. RAVNIK.

Moderna tvrdka
in skladišče cerkvenih predmetov

FRANC LEBAN

GORICA - VIA DUOMO št. 7

Priporoča preč. duhovščini že izdelane cerkvene predmete, kakor: svečnike, svetilke, kelihe, monštrance, srebrne in kovinaste itd. ••••• Popravljajo se že rabljeni predmeti s pozlačevanjem in posrebovanjem v ognju.

Delo solidno. Cene brez konkurence.

JAKOB ŠULIGOJ

urar in zlatar

GORICA - Via Carducci 19 (Gosposka ulica)

Zaloga najboljših švicarskih ur „UNION“ in „ALPINA“.

JOSIP KERŠEVANI

Gorica - Piazza Cavour 9 - - - - Stolni trg 9 desno - Gorica

Zaloga šivalnih strojev, dvokoles, gramafonov, samokresov, pušk ter vseh potrebščin k navedenim predmetom

GLAVNO ZASTOPSTVO DVOKOLES „BIANCHI „

Dr. L. MERMOLJA

zobozdravnik-specijalist
za ustne in zobne bolezni

Gorica, Travnik 5-II — Od 9-12 in 3-5

Andrej Fiegel

Restavracija in gostilna
s prenočiščem.

TRAVNIK

TRAVNIK

Brata Abuja - Gorica ulica sv. Antona 4

Zaloga vipavskih, briskih
- - - in istrskih vin. - - -

Andrej Golja, Gorica

Travnik 22

trgovina hišnih kuhinjskih
potrebščin.

JOSIP LIPICER

izdelovatelj
cerkvenih posod, o-
rodja in lestencev

v Gorici

ulica Morelli štev. 17

Posrebuje in pozlačuje v
ognju in prenavlja stare
predmete po kar se da
nizki ceni. Splošno lastni
izdelek.

JOSIP CULOT

GORICA - RAŠTEL 2

Trgovina na drobno in na debelo igrač
in devocionalij. - - - Specialitete športnih
oprem in sandalov.

Katoliška tiskarna

Gorica - Vrh Placute 18

Ali vršite zanjo propagando?

GIUSEPPE MASSIG - Gorica - Corso Verdi štev. 18

ZALOGA TRAVNIK

Bogata izbira volnenega in svilenega blaga, sukna za gospode, perila, volne, žime, ter
Gene zmerne! kurjega in gosjega perja. Cene zmerne!